

رییس فرهنگستان علوم در گفت‌وگو با ایسنا : شرکت در مسابقه مقاله شماری دردی از کشور دوا نمی‌کند معطوف کردن شور علمی محققان کشور به انتشار مقالات ISI خدمت به کشور نیست

خبرگزاری دانشجویان ایران - تهران

سرویس: علمی

رییس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی اظهار داشت: مفهوم "توهم توسعه علمی خواندن ازدیاد مقالات ISI" این است که با رساندن هشت هزار مقاله به ۱۶ هزار مقاله، علم کشور توسعه نمی‌یابد و درج مقاله در مجلات درجه دو و سه ISI بدون دست یافتن به علم، نشانه توسعه نیست .

دکتر رضا داوری اردکانی در گفت‌وگو با خبرنگار «پژوهشی» خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) با بیان این که گلابه و انتقاد برخی محققان از مقاله اخیر وی ناشی از سوء تفاهم و عدم برداشت مناسب از منظور نویسنده بوده و هدف از این مقاله به هیچ وجه زیر سوال بردن تلاش محققان کشورمان و همچنین زیر سوال بردن ISI و نقش و کارکردهای آن به عنوان یک موسسه اطلاع‌رسانی جهانی نبوده است، اظهار داشت: مراجعه به ISI و بهره‌مندی از آن خوب است اما نه به عنوان یک کعبه و مقصود نهایی زیرا نمی‌توان همه چیز را با آن سنجید و مقایسه کرد .

رییس هیات حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی خاطر نشان کرد: نگارش مقاله و صدور آن به خارج، نشان‌دهنده توسعه علمی نیست و زمانی کشور ما توسعه علمی می‌یابد که به مسایل مطرح در جامعه و پژوهش‌هایی که کارگشای ما و یا در سطح پیشبرد علم جهان باشد، بپردازد و کسی که می‌خواهد پژوهش‌های اجتماعی و مهندسی بکند، باید به حل مسایل جامعه مشغول شود و اینکه ما باید خود به طرف علم برویم و علم به ما می‌گوید که باید چه کنیم .

دکتر داوری اردکانی، برخی از مقالات را «مقالات مبتدل» خواند و گفت: مقالات مبتدل نوشتن و به خارج فرستادن و چاپ کردن، نه مایه حیثیت کشور شده و نه ارزش علم ما را بالا می‌برد. مگر می‌شود هفته‌ای یک مقاله نوشت و یا تعداد ۵۰ یا ۶۰ مقاله در سال منتشر کرد، مگر آن که نویسنده آن خیلی نابغه باشد و اگر نابغه هستند، کشور و جهان قدرشان را بیشتر باید بدانند .

وی افزود: من با مقاله نویسی در ISI و در هیچ جای دیگر مخالف نیستم؛ در حالی که نگران نوعی شارلاتانیسم علمی هستم و این که دانشمندان کشور علم، ذوق و تعلق خاطر به علم را از دست بدهند و آن را تنها در نگارش مقاله، ارسال آن به خارج از کشور و درج در نشریات ISI معنی کنند .

دکتر داوری اردکانی خاطر نشان کرد: به تعداد دو برابر اعضای هیات علمی کنونی دانشگاه‌های کشور، دانشمندان در خارج از کشور داریم که امکانات بیشتری برای انجام پژوهش دارند و کار نگارش مقاله توسط آنها به طور مستمر انجام می‌شود، آنها هم نام ایرانی دارند و اگر قرار باشد مقالات دانشمندان مقیم کشور هم به خارج صادر شود، میان مقیم و مهاجر چه تفاوتی وجود دارد؟

وی تاکید کرد: من مخالفتی با ارسال مقاله به خارج از کشور ندارم اما علم باید مساله‌ای برای حل کردن داشته باشد و حل مسائل در زندگی و گردش چرخ امور کشور اثر مثبت بگذارد. نوشتن مقالات پراکنده که بیشتر به تفنن می‌ماند، به درد ما نمی‌خورد .

رییس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی افزود: سنجش علم افراد با شمارش مقاله صحیح نیست و کسی که تعداد مقاله‌های بیشتری داشته باشد، ضرورتاً نسبت به دیگری عالم‌تر نیست و این ارزیابی‌ها، غالباً نسنجیده است و مقاله‌شماری کاری روتین و اداری است که دردی از ما دوا نمی‌کند و هر کسی می‌تواند آن را انجام دهد .

وی در گفت‌وگو با ایسنا ادامه داد: نباید آمار مقالات منتشره در ISI را بر سر مردم زد و این که یک استاد برای ارتقاء حتماً باید در مجلات ISI مقاله بنویسد، قابل تامل است و اگر کسی دانشمند است و راه به ISI ندارد، دانشگاه باید وی را حمایت کرده و با راه‌اندازی دفتری برای ارسال مقالات به مجلات معتبر کارگشایی کند .

دکتر داوری اردکانی خاطر نشان کرد: مشکل دیگر این است که در کشور ما برخی از متصدیان امر پژوهش با اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی چندان آشنایی ندارند و تفاوتی میان مقالات شیمی و فلسفه نمی‌گذارند و تصور می‌کنند با همان زبان عادی که می‌شود مقاله شیمی نوشت، می‌توان مقاله فلسفه و جامعه‌شناسی نوشت، در حالی که نوشتن مقاله جامعه‌شناسی به زبان انگلیسی به تسلط بر آن زبان نیاز دارد و دانشمند این حوزه باید بتواند به آن زبان فکر کند .

رییس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ورود به مسابقه مقاله‌نویسی به زبان انگلیسی را قابل تامل دانست و گفت: شاید در علوم انسانی هیچ‌گاه به کشورهای کوچکی چون سنگال که زبان رسمی‌شان فرانسه است، نرسیم چون اساتید حوزه‌های علوم انسانی و اجتماعی ما باید ابتدا به زبان فارسی فکر کنند و سپس آن‌را به زبان دیگر برگردانند و بدین ترتیب ما در این مسابقه از ابتدا بازنده هستیم .

دکتر اردکانی گفت: ما اساتید حوزه علوم انسانی، خود قصور کرده‌ایم و دانشمندان رشته‌های دیگر هم این حوزه را تخصصی نمی‌دانند و به راحتی درباره فلسفه و علوم اجتماعی اظهار نظر می‌کنند .

وی خاطر نشان کرد: علم سنجی و مقاله‌شماری مشکلی ندارد اما سیاست علمی کشور با علم‌سنجی مشخص نمی‌شود و این‌ها سیاست علم کشور نیست بلکه باید اهل نظر، دانشمندان همه علوم و اهل فن در سیاست، تاریخ علم و فلسفه علم با مطالعه و تدبر آن را تدوین کنند .

دکتر داوری اردکانی در پایان به ایسنا گفت: توهم توسعه علمی و ازدیاد مقالات یعنی با رساندن هشت هزار مقاله به ۱۶ هزار مقاله علم توسعه نمی‌یابد و صرف انتشار مقاله در مجلات درجه دو و سه ISI نشانه توسعه نیست و ما باید به فکر نظم آموزش و پژوهش و برنامه‌های درسی در کشور باشیم . اگر همت خود را صرف علم و پژوهش کنیم، مطمئن باشید که مقالات علمی دانشمندان ما در همه جا منتشر می‌شود ولی فعلاً "چراغی که به خانه رواست به مسجد حرام است" .